

1. Яремко З. М. Охорона праці: навч. посіб. / З. М. Яремко, С. В. Тимошук, О. І. Третяк, Р. М. Ковтун; за ред. проф. З. М. Яремка. - Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015.- 374 с.

2. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці. Підручник / В. Ц. Жидецький. - Львів: УАД, 2016. - 336 с.

Бондарчук Л. Ф.

доцент кафедри туризму та цивільної безпеки, к.с/г.н.,

Луцький національний технічний університет

ДИСЦИПЛІНА «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» І КРЕДИТНО- МОДУЛЬНА СИСТЕМА

Навчально-виховний процес у вищих навчальних закладах є рушійною силою формування світогляду молодого людини. Стан, в якому перебуває людство, планета, а також людина, вимагає наявності у кожного почуття глибокої відповідальності за втручання в закони природи, розуміння процесів, що відбуваються в навколишньому світі, а також формування свідомого ставлення до власного життя, життя інших людей та гарантування його безпеки. Результатом засвоєння молодого людиною інтегрованих знань про людину, безпеку її життєдіяльності повинно стати “усвідомлення цілісності світу та власного місця індивіда в ньому” [8]. Головними проблемами, які стоять перед вищою школою нашої країни сьогодні, є [9]: - приведення системи підготовки фахівців у вищих навчальних закладах у відповідність до вимог Законодавства України “Про вищу освіту”; - реформування системи освіти, яке стимулює пошук нових підходів у підвищенні рівня підготовки висококваліфікованих майбутніх фахівців, конкурентноспроможних на сучасному ринку праці; - реалізація ідей

Болонського процесу та входження до єдиної європейської зони вищої освіти.

Ці проблеми безпосередньо стосуються і навчальної дисципліни “Безпека життєдіяльності”, для якої даний процес відбувається паралельно з визначенням її місця серед інших навчальних дисциплін. Включення до навчальних планів вищих навчальних закладів України дисципліни “Безпека життєдіяльності” є одним із шляхів формування у молоді знань світоглядно-практичного характеру. Зміст дисципліни складають модулі, які дають можливість ознайомити майбутніх фахівців з сутністю та наслідками взаємодії людини з навколишнім світом, основними чинниками, що створюють умови для виникнення небезпеки у сприйнятті людиною власного внутрішнього світу, а також з вимогами щодо гармонізації внутрішнього стану людини та її життя у довкіллі.

Перехід до кредитно-модульної системи в навчальному процесі посилює контроль викладачами ефективності та якості засвоєння студентами тем програмного матеріалу, що вимагає від студентів підвищення їхньої активності на заняттях і позитивно впливає на результати навчання. Разом з тим кожен викладач переглядає свої методи роботи з метою проведення занять згідно з умовами сьогодення.

Аналіз результатів цього питання у порівнянні з результатами попередніх свідчить, що, незважаючи на негативне ставлення більшості респондентів до нововведення, значна їх частина все ж таки визнає позитивний вплив модульно-рейтингової системи на систематичність роботи над навчальною дисципліною.

Важливо відзначити, що, хоча значна частина респондентів і вбачає головну перевагу модульно-рейтингової системи у можливості легко отримати екзамен чи залік „автоматом”, але дуже багато студентів її позитивною рисою вважають те, що вона стимулює систематичну роботу над предметом, організовує навчальну діяльність.

Відповідно до загальноєвропейських вимог на кафедрі складено нові робочі програми для студентів всіх спеціальностей з урахуванням правил кредитно- трансферної системи; розроблено навчально-методичні комплекси, які включають усі необхідні складові забезпечення навчальної діяльності студентів відповідно до загальноєвропейських вимог; впроваджено систему оцінювання навчальних досягнень студентів; розроблено модульні контрольні роботи; проведено розрахунок балів; визначено критерій оцінювання знань та вмінь студентів.

Ще один аспект викладання “Безпеки життєдіяльності” у вищій школі – це необхідність розробки та впровадження у навчальний процес активних методів навчання. Нині вища школа перебуває на шляху пошуку об’єднання нових і традиційних методів активного навчання. Серед традиційних методів актуальним залишається проблемне навчання з використанням комп’ютерних технологій. Інновації в галузі активних методів навчання пов’язані зі створенням нових інформаційних технологій, таких як дистанційне комп’ютерне навчання. Кафедрою планується при переведенні студентів заочної форми навчання на кредитно-модульну систему передбачити дистанційну форму подачі самостійних робіт, виконання ними 1-2 модульних контрольних робіт під час сесії та оцінювання набутих знань та вмінь студентів аналогічно стаціонарній формі навчання

З метою відображення об’єктивного рівня засвоєння студентами відповідного навчального матеріалу, викладачі кафедри систематично контролюють виконання кожним студентом усіх видів навчальної діяльності. Об’єктом контролю стала успішність засвоєння теоретичних знань, практичних навичок та завдань самостійної роботи. Формами контролю були обрані: усне опитування, перевірка якості виконання практичних навичок, експрес-контроль, тестовий контроль, модульні контрольні роботи та семестровий контроль.

Модульна організація опанування навчальної дисципліни вимагає глибокої аналітико-логічної роботи над змістовим наповненням предмета, структурування його як системи. Умовою реалізації модульного принципу організації змісту навчальної дисципліни є можливість виділити провідні ідеї професійної діяльності, на розкриття і засвоєння яких спрямований кожний модуль, а також чітке визначення обсягів проведеної студентом роботи з урахуванням усіх видів навчання.

Багаторічний досвід викладання дисципліни "Безпека життєдіяльності" на кафедрі свідчить, що успіх у навчанні перш за все залежить від обраних форм та методів навчання, що дозволяє виявити нові шляхи й способи здобуття знань, засвоєння практичних навичок з нормативних дисциплін.

Таким чином, сьогодні вивчення проблем безпеки життєдіяльності та навчання з питань безпечної життєдіяльності є актуальними завданнями як на державному, так і на регіональному рівнях.

Література:

1. Русін В.І., Дикань С.А. Дисципліна "БЖД": становлення і проблеми викладання у вищій школі. – 2003. – № 4. – С. 2-4.
2. Захматов В. Д., П'ятова А. В. Підготовку спеціалістів з безпеки – на вищій рівень // Безпека життєдіяльності. – 2003. – № 5. – С. 2-5.
3. Науменко І. М, Бегун В. В. Підготовка сучасного професіонала з безпеки – наукомістка галузь високих технологій // Безпека життєдіяльності. – 2003. – № 6. – С. 2-5.
4. Миценко І.М. Безпечна життєдіяльність як складова національної безпеки // Безпека життєдіяльності. – 2003. – № 8. – С. 2-5.
5. Черінько В. М. Дисципліна «БЖД»: час іти в ногу зі світом // Безпека життєдіяльності. – 2003. – № 8. – С. 18-21.
6. Житар Б. О., Свистунов В. Н. Проблемам викладання дисципліни БЖД у вищій школі – негайне вирішення // Безпека життєдіяльності. – 2003. – № 12. – С. 9-10.

7. Інструктивний лист МОН України від 19.06.02 р. №1/9-307// Вища школа. – 2003. – № 11. – 60 с.

8. Батліна Л.В. Безпека життєдіяльності людини: сучасне природознавство про єдність людини із навколишнім світом // Безпека життєдіяльності. – 2004. – № 9. – С. 23-28.

9. Зацарний В.В. Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності»: становлення, розвиток та перспективи // Безпека життєдіяльності. – 2004. – № 8. – С. 16-22.

Вісин О. О.

доцент кафедри туризму та цивільної безпеки, к.і.н.,

Луцький національний технічний університет

Федорчук-Мороз В. І.

доцент кафедри туризму та цивільної безпеки, к.т.н.,

Луцький національний технічний університет

ПРОГНОЗУВАННЯ НАСЛІДКІВ АВАРІЙ НА ХІМІЧНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ

Прогресуючий розвиток технологій виробництва, хімічної промисловості, впровадження хімічних технологій у багатьох галузях господарства і зокрема у сферу побуту супроводжується хімічним забрудненням навколишнього середовища, загрозами життю та здоров'ю населення, спричиняє економічні збитки. Хімічна небезпека характеризується станом, внутрішнє властивим технічним системам, промисловим і транспортним об'єктам, і реалізується або як вражаючий вплив на людину та навколишнє середовище в умовах надзвичайної ситуації, або у вигляді прямого (непрямого) збитку для людини та навколишнього середовища в процесі нормальної роботи хімічного об'єкта, що обумовлено